

ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๓/๑๒๒

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กทม.๑๐๑๐๐

๑๖ เมษายน ๒๕๖๓

เรื่อง รายงานผลการเจรจาการบินระหว่างไทย - บราซิล

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
 ๒. สำเนาและคำแปลบันทึกความเข้าใจ (MEMORANDUM OF UNDERSTANDING) ระหว่างไทย - บราซิล ลงนามเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๐
 ๓. สำเนามติคณะกรรมการผู้แทนรัฐบาลเพื่อพิจารณาทำความเข้าใจการขนส่งทางอากาศกับรัฐบาลต่างประเทศเป็นประจำ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑
 ๔. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๐๗๐๓/๕๗๖ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ด้วยกระทรวงคมนาคมขอเสนอเรื่อง รายงานผลการเจรจาการบินระหว่างไทย - บราซิล มาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านการเมือง การต่างประเทศ และความมั่นคง ตลอดจนด้านการสร้างรายได้และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายอนุทิน ชาญวีรกูล) กำกับการบริหารราชการกระทรวงคมนาคมได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ประเทศไทยและบราซิลได้จัดทำความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศฉบับลงนามเต็มเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๓๔ (ค.ศ. ๑๙๙๑) เพื่อใช้เป็นความตกลงฉบับแม่บทในความสัมพันธ์ด้านการบินระหว่างกัน โดยล่าสุดคณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายได้จัดการประชุมเจรจาพร้อมกันระหว่างการประชุม ICAO Air Services Negotiation เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ณ กรุงโคลัมโบ ประเทศศรีลังกา และได้จัดทำบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding) ลงนามร่วมกันเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๐ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๒ คณะกรรมการผู้แทนรัฐบาลเพื่อพิจารณาทำความเข้าใจการขนส่งทางอากาศกับรัฐบาลต่างประเทศเป็นประจำ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ได้มีมติรับทราบผลการเจรจาดังกล่าวแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ผลการเจรจาการบินระหว่างไทย - บราซิล ได้มีการจัดทำเป็นบันทึกความเข้าใจระหว่างกัน ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศต้องดำเนินการแลกเปลี่ยนหนังสือทางการทูต เพื่อยืนยันการมี

ผลใช้บังคับต่อไป ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

ในการพบปะครั้งนี้ คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายได้ตกลงกันในรายละเอียดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๓.๑ สายการบินที่กำหนด

คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายตกลงให้แต่ละฝ่ายยอมรับการกำหนดสายการบินได้หนึ่งหรือหลายสายการบินในการทำการบินตามเส้นทางที่ระบุในภาคผนวกของร่างความตกลงฯ โดยต้องเป็นไปตามเงื่อนไขต่าง ๆ ต่อไปนี้

๑) สายการบินมีถิ่นที่ตั้งสำนักงานใหญ่อยู่ในอาณาเขตของภาคีสัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง

๒) การควบคุมเชิงกำกับดูแลของสายการบินดำเนินการและคงไว้โดยภาคีสัญญา

ผู้กำหนดสายการบิน

๓) ภาคีสัญญาผู้กำหนดสายการบินต้องดำเนินการตามข้อบทเรื่องความปลอดภัยและการรักษาความปลอดภัยการบิน ซึ่งกำหนดไว้ภายใต้ความตกลงฯ

๔) สายการบินที่กำหนดจะต้องมีคุณสมบัติซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ภายใต้กฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่ใช้เป็นปกติในการดำเนินบริการเดินอากาศระหว่างประเทศโดยภาคีที่ได้รับแจ้งการกำหนดสายการบิน

๓.๒ ใบพิกัดเส้นทางบิน และสิทธิรับขนการจราจร

คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายตกลงให้สายการบินที่กำหนดทำการบินตามเส้นทางบินดังต่อไปนี้

ไทย จุดต่าง ๆ ในไทย – จุดระหว่างทางใด ๆ – จุดต่าง ๆ ในบราซิล – จุดพื้นใด ๆ

บราซิล จุดต่าง ๆ ในบราซิล – จุดระหว่างทางใด ๆ – จุดต่าง ๆ ในไทย – จุดพื้นใด ๆ

โดยไม่มีข้อจำกัดในด้านทิศทางหรือลักษณะทางภูมิศาสตร์

๓.๓ สิทธิรับขนการจราจร

คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายตกลงให้สายการบินที่กำหนดของแต่ละฝ่ายสามารถทำการบินด้วยสิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่ ๓ ๔ และ ๕ ได้ ภายใต้ความจุความถี่ที่กำหนด

๓.๔ ความจุความถี่

คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายตกลงให้สายการบินที่กำหนดทำการบินได้ถึงฝ่ายละ ๑๔ เที่ยวบิน/สัปดาห์ ด้วยแบบอากาศยานใด ๆ

๓.๕ พิกัดอัตราค่าขนส่ง

คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายตกลงในข้อบทเรื่อง พิกัดอัตราค่าขนส่ง โดยให้สายการบินสามารถกำหนดพิกัดอัตราค่าขนส่งของตนเอง โดยไม่ต้องได้รับการอนุมัติพิกัดอัตราค่าขนส่งจากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่การเดินอากาศของแต่ละฝ่ายอาจขอให้สายการบินที่กำหนดแจ้งราคาที่กำหนดในการทำการบินไปยัง/มาจากอาณาเขตของตน

๓.๖ การทำการบินโดยใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกัน

คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายตกลงให้สายการบินที่กำหนดของทั้งสองฝ่ายสามารถทำการบินโดยใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกันกับสายการบินใด ๆ รวมถึงสายการบินของประเทศที่สามได้ โดยกำหนดเงื่อนไขว่า สายการบินที่กำหนดต้องได้รับการอนุญาตที่เหมาะสมและเป็นไปตามข้อกำหนดของการทำการบินโดยใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกัน นอกจากนี้ จะไม่นับหักสิทธิความจุกความถี่ของสายการบินที่ไม่ได้เป็นผู้ดำเนินการ ทั้งนี้ สายการบินต้องได้รับการอนุญาตก่อนเริ่มดำเนินการ

๓.๗ การขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ

คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายตกลงเพิ่มสิทธิการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ ซึ่งเป็นการให้สิทธิแก่สายการบินในการรวมการขนส่งรูปแบบอื่น ๆ ต่อเนื่องกับการขนส่งทางอากาศมายังหรือไปจากจุดใด ๆ ในอาณาเขตของภาคีสัญญาหรือประเทศที่สาม โดยมีเงื่อนไขว่า จุดต้นทางและจุดปลายทางของการทำการบินต้องอยู่ในอาณาเขตของภาคีสัญญาซึ่งดำเนินการร่วมกับผู้ประกอบการขนส่งอื่น ๆ ได้ โดยอยู่ภายใต้กฎหมายและข้อบังคับของภาคีสัญญาแต่ละฝ่าย

๔. ผลกระทบ

ผลการเจรจาการบินระหว่างไทย - บราซิล ในครั้งนี้ เป็นการปรับปรุงข้อบทภายใต้ความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศ โดยการปรับปรุงข้อบทเรื่อง พิกัดอัตราค่าขนส่ง เป็นไปตามร่างมาตรฐานทั้งของไทยและตามท้องที่องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศให้คำแนะนำ ซึ่งจะมีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้ปฏิบัติการการบินของสายการบินที่กำหนดของทั้งสองฝ่ายมีความคล่องตัวยิ่งขึ้น และส่งผลให้ค่าขนส่งเป็นไปตามกลไกตลาดและเกิดการแข่งขันกันอย่างแท้จริงในเส้นทางบินนั้น ๆ อันเป็นผลดีต่อผู้โดยสาร นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายได้ปรับปรุงสิทธิการบินระหว่างกัน ได้แก่ จำนวนสายการบินที่กำหนด ใบพิกัดเส้นทางบิน สิทธิรับขนจราจรเสรีภาพที่ ๓ ๔ และ ๕ ความจุกความถี่ในการทำการบิน การขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ และการทำการบินโดยใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกัน ซึ่งจะเป็นการเปิดโอกาสให้สายการบินอื่น ๆ ของทั้งสองฝ่ายที่สนใจสามารถให้บริการได้ ทั้งในรูปแบบของการทำการบินเอง การทำความร่วมมือทางการตลาดเพื่อขยายเครือข่ายทางการบิน โดยให้สามารถเชื่อมต่อการขนส่งทางอากาศไปยังการขนส่งรูปแบบอื่น ๆ หรือการทำการบินโดยใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกัน ซึ่งสายการบินที่กำหนดของไทยอาจเป็นสายการบินผู้ทำการตลาดและทำการบินโดยใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกันกับสายการบินที่กำหนดของบราซิล หรือสายการบินอื่น ๆ ได้ เพื่ออำนวยความสะดวกและเพิ่มทางเลือกให้แก่ผู้โดยสารมากขึ้น ตลอดจนเป็นการเพิ่มความยืดหยุ่นในการวางแผนการตลาดและการให้บริการของสายการบินให้เกิดความคึกคักมากขึ้น ตลอดจนรองรับแผนการทำการบินของสายการบินต่าง ๆ ในอนาคต ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อสายการบินของทั้งสองฝ่าย หากมีความพร้อมก็สามารถทำการบินได้ทันที

๕. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ กระทรวงคมนาคมได้มีหนังสือถึงกระทรวงการต่างประเทศขอรับข้อคิดเห็นต่อรายงานผลการเจรจาการบินระหว่างไทย - บราซิล และเกี่ยวกับประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑) บันทึกความเข้าใจมีสาระสำคัญเป็นการปรับปรุงกรอบความร่วมมือด้านการบินให้ทันสมัยมากขึ้นและอำนวยความสะดวกในการติดต่อระหว่างกัน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระดับทวิภาคี ตลอดจนสร้างความร่วมมือด้านการค้า การลงทุน และการไปมาหาสู่ระหว่างทั้งสองประเทศ ดังนั้น จึงไม่มีข้อขัดข้องต่อสารัตถะในภาพรวมของบันทึกความเข้าใจ

๒) บันทึกความเข้าใจมีเนื้อหาสาระรวมถึงการแก้ไขใบพิกัดเส้นทางบิน ซึ่งจะต้องได้รับการยืนยันโดยหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูตตามนัยข้อ ๑๘ (๒) ของความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล ฉบับลงนามเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๙๑

๓) บันทึกความเข้าใจมีเนื้อหาสาระเกี่ยวข้องกับการลดอุปสรรคและการอำนวยความสะดวกด้านการค้าบริการทางอากาศระหว่างไทยกับรัฐบาลต่างประเทศ จึงเป็นหนังสือสัญญาเกี่ยวกับการค้าเสรีตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสามของรัฐธรรมนูญฯ ทั้งนี้ หากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้บันทึกความเข้าใจได้โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา รวมทั้งกระทรวงคมนาคมซึ่งเป็นส่วนราชการเจ้าของเรื่องพิจารณาแล้วเห็นว่า บันทึกความเข้าใจไม่เข้าข่ายหนังสือสัญญาอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้า หรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวาง บันทึกความเข้าใจก็ไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๕.๒ กระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า สาระสำคัญของบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ เป็นการเสริมสร้างและขยายความร่วมมือในทางเศรษฐกิจและการค้าระหว่างสองประเทศ และมุ่งจัดการกีดกันทางการค้า อันเป็นลักษณะการค้าเสรี ดังนั้น จึงเป็นหนังสือสัญญาเกี่ยวกับการค้าเสรีตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสามของรัฐธรรมนูญฯ อย่างไรก็ตาม บันทึกความเข้าใจดังกล่าว มีสาระเป็นการปรับปรุงสิทธิการบินและข้อบทต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เป็นการอำนวยความสะดวกต่อธุรกิจการบินในการวางแผนให้บริการขนส่งผู้โดยสารและสินค้า เพื่อสนับสนุนนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวและการส่งออกของภาครัฐ จึงไม่น่ามีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคมหรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวางที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ประกอบกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้บันทึกความเข้าใจได้โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา ดังนั้น จึงไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาที่กระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง ตามที่มีการกำหนดขอบเขตหรือความหมายไว้ในมาตรา ๑๗๘ วรรคสองและวรรคสามของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ อีกทั้งไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาประเภทอื่น กรณีจึงไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา

/๖. ข้อเสนอ...

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงคมนาคมขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๖.๑ ให้ความเห็นชอบบันทึกความเข้าใจระหว่างไทย - บราซิล

๖.๒ มอบให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการแลกเปลี่ยนหนังสือทางการทูต ยืนยันการมีผลใช้บังคับของบันทึกความเข้าใจดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองการต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๕๖๓๘-๙

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๔๘๒๙, ๐ ๒๒๘๐ ๑๗๑๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ pornpimon.k@mot.go.th